

steklar

GLASILO DELAVCEV DO STEKLARNA-SIJAJ HRASNNIK

Izhaja od leta 1959
Letnik XXVIII, št. 9
Hrastnik, 11. 9. 1987

Krhka piramida

Kadar država potrebuje denar, si ga pač vzame. Običajno pri svojih državljanih. Enkrat pri delavcih, drugih pri potrošnikih. Enim vzame več, drugim manj. Včasih ga ne jemlje zgolj zase, ampak tudi zato, da ga da komu drugemu, ki je lahko celo bogatejši od tistega, ki mu ga jemlje. Najbolj splošna oblika jemanja so davki. V naši jezikoslovno politični terminologiji smo zanje skovali celo vrsto izrazov (skupna poraba, splošna poraba, združevanje sredstev...), a v svojem bistvu so to še vedno davki, ki jih predpisujejo organi oblasti od najvišjih do lokalnih. Utemeljitev novih ali spremembe vselej pretežno navzgor „popravilnih“ davčnih stopenj, so skoraj vedno z obrazložitvijo, zakaj je do njih prišlo. Podkrepljene so še z raznimi statističnimi podatki o povečanju stroškov, o minimalnem vplivu na standard ipd. Na prvi pogled se zdijo celo zanemarljivi, a se precej drugačni, večkrat tudi boleči, pokažejo v vsakdanjem življenju.

Za visoko ceno izdelka običajno krivimo proizvajalce. Nema lokrat se znajdejo „na tapeti“, ko povišajo svojo ceno. Koliko pa je k ceni izdelka, ki jo imajo v trgovini, pripomogel tudi davek. se potrošniki običajno ne vprašajo. Zakaj, pomembno je le, koliko naj bi za izdelek odšteli, ne pa, koliko bo od tega padlo v žep proizvajalca, trgovca, državi? Drugače je seveda za proizvajalca, kadar gleda svoj izdelek na trgovski polici. Velikokrat dobi le kanček tistega, kar je kot cena zapisano na izdelku — vse ostalo so davki...

Z nenehnim pribijanjem davka zdaj temu zdaj onemu proizvodu se tudi seznam tako imenovanih življenjsko pomembnih izdelkov, za katere so svoj čas veljale minimalne davčne stopnje, iz dneva v dan krči, zato pa je vse daljši seznam tistih, ki jih, včasih skregano z vsako logiko, najdemo med tako imenovanimi luksuznimi predmeti, ki jim davek skroji tudi do tri četrtine cene. Koliko nenehno prištevanje vpliva na slabšanje gospodarskega položaja proizvajalca, nam s temi podatki uradne statistike nikoli ne postrežejo ali pa raje molčijo. In tudi, če določena delovna organizacija zaide v gospodarske težave, se njihovo reševanje začne pri iskanju notranjih rezerv in slabosti (če jih ima ali nima). Nikdar pa v takih primerih še nismo slišali za podatek, koliko je ta ista delovna organizacija družbi tudi na račun visokih davkov dala, oziroma, koliko si je država od nje kar vzela.

V času, ko se številni ozdi spopadajo s kopico težav, tudi steklarski niso izjema. Morda se razlikujejo od drugih po tem, da so se pri njih začele gospo-

darske težave že nekoliko prej, kar je nanje metalo senco slabih gospodarjev in sprožilo nerazumevanje širše družbe. Na drugi strani pa so prav te „zgodnje“ težave steklarje prisilile k iskanju ustreznih rešitev, zlasti pri varčevanju z energijo, še preden je beseda varčevanja postala aktualna in dobila pravo ekonomsko težo. Da smo se temeljitega varčevanja v Steklarni Hrastnik lotili prvi, ni bil slučaj, temveč nujnost zaradi precej višjih stroškov energije v Sloveniji, kot so v drugih republikah. Rezultati načrtne- ga varčevanja so sedaj na dlani: več kot štirideset odstotkov manjša poraba energije na enoto proizvoda, ali povedano drugače, obseg proizvodnje smo od leta 1976 povečali za 40 %, poraba energije pa je ostala na enaki ravni. Rekli bi lahko uspeh, a so le številke prihrankov, brez katerih bi danes morda res pisali rdeče številke.

Toda naše poslovanje je še vedno na robu rentabilnosti kljub prizadevanjem za posodobitev in boljšo kakovost dela. Ostajamo praznih rok, po-

tem ko damo družbi vse tisto, kar pač moramo. Poslovni rezultati tudi drugih jugoslovanskih steklarn za lansko leto so prav tako podoba težkega ekonomskega položaja.

Sredi letošnjega leta pa je steklarstvo doživelo še en udarec, zlasti steklarne, proizvajalke kristala. Ker so s svojim izvozom pretežno (Rogaška Slatina, Samobor, Zaječar...) usmerjene na ameriško tržišče, jim dohodek že nekaj let odžira padanje vrednosti dolarja. Tudi stimulacije za izvoz so skromne in zapoznele.

No, naša vlada je poskrbela še za to, da bodo steklarne svoje izdelke težko prodajale tudi doma. S povečanjem temeljnega prometnega davka še za dodatnih dvajset odstotkov so se ti izdelki uvrstili med najbolj obdavčene, cene pa so tako visoke, da so nezanimive celo za tujce, kaj šele za domače kupce; ob tem pa steklarji dobijo bore malo. Primer je vzlet iz Rogaške Slatine: vsak kristalni izdelek je obdavčen s 50 % temeljnega (torej zveznega) davka, 13 % davka pa pobere-

ta še republika in občina. Naj ponazorimo še v denarju: če izdelek v malo-prodaji stane 10.000 dinarjev, rogaški steklarji zanj dobijo v resnici le 4.180 dinarjev, vse ostalo so davki in dohodek trgovine. Podatka, kolikšen del našega družbenega proizvoda ustvari steklarstvo, sicer nimamo, gotovo pa je, da ni zanemarljiv, kot ni zanemarljiv obseg izvoza, ki so ga steklarski ozdi ustvarili od prvih začetkov iz zgodnjih petdesetih let pa do danes. Toda sedaj je vsa steklarska industrija pred dilemo, kako naprej? V njej zaposleni pa se sprašujemo, ali sploh obstajajo možnosti za boljši jutri, saj se z vsem bremenom obveznosti, postavljenim na tehniko, ta močno nagiba v negativno smer. Ali pa je to že korak za začetek konca? Tudi zaradi ohlapno postavljenih meril, koliko naj kdo tej družbi da in koliko od nje dobi.

Ali pa drugače: je morda steklarstvo tej družbi zares nepotrebno?

Mili Kobal

Priznanje firmi RZB

Gospodarska zbornica Slovenije že nekaj let podeljuje tujim firmam za uspešno sodelovanje s slovenskimi kolektivi posebna priznanja.

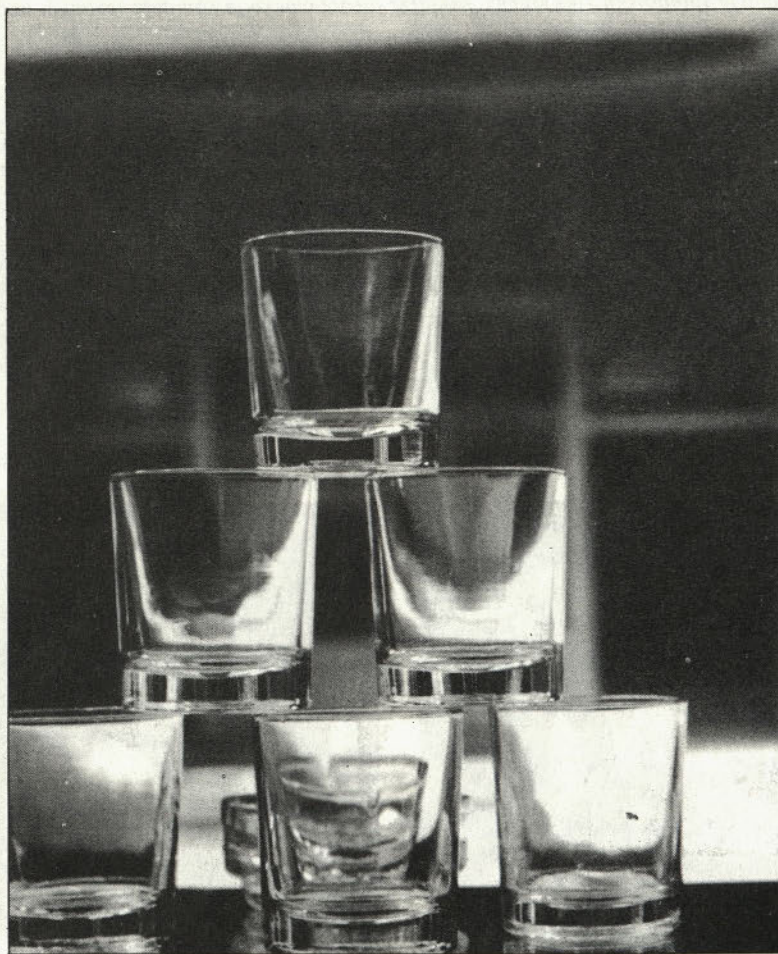
Letos je podelila tudi našemu dolgoletnemu kupcu — firmi Rudolf Zimmermann Bamberg — ZR Nemčija, ki jo vsaj po imenu pozna večina članov kolektiva (pred dvema letoma smo jo predstavili tudi v Steklarni).

V obrazložitvi o podelitvi priznanja pa je med drugim zapisano:

„Steklarna iz Hrastnika je prve posle s firmo Rudolf Zimmermann Bamberg sklenila leta 1962 na hanoverskem sejmu, v višini 91.000 DM. Na podlagi izkazanih potreb pa so v Steklarni dogradili proizvodne zmogljivosti, ki so bile izrazito izvozno usmerjene.

Dobri poslovni stiki so privedli do skupnega razvoja izdelkov, ki so zanimivi za svetovni trg. Delež stekla za razsvetljavo, ki ga proizvaja Steklarna-Sijaj Hrastnik, predstavlja danes v proizvodnem programu nemškega partnerja več kot 60 %. V letu 1986 je znašala vrednost poslov 2,7 milijonov DM, kar predstavlja za Steklarno-Sijaj 20 % celotnega konvertibilnega izvoza. Poslovni rezultati za letošnje leto kažejo, da bo vrednost izvoza bistveno večja.“

Utemeljitev za podeljeno priznanje je dovolj prepričljiva, upajmo le, da bosta firmi uspešno sodelovali tudi v bodoče.

Reportaža

Spomin na praznične trenutke v Gorah

Praznik — priložnost za pohvalo

Priznanje za uspešno delo pri uveljavljanju SLo in DS, ki ga podeljuje republiški sekretar, je letos prejela KS Kovk. O podelitvi priznanj našim delavcem več na strani 4.

Taborniki so poskrbeli za športno zabavo. Lahko smo se prepričali, kako dobro nekateri ciljajo. V tem šotoru pa so tiste z veliko sreče čakali lepši (in praktični) dobitki.

Okrog 2.500 se nas je zbralo v Gorah. Zbranim je spregovoril Aleš Maček, sekretar medobčinskega komiteja revirskih občin Trbovlje.

Čestitke k prazniku so nam izrekli tudi hrastniški osnovnošolci ter izročili spominsko darilo

Društvo delovnih invalidov pa je naši delovni organizaciji podelilo plaketo v znak dobrega sodelovanja.

Srečanje v lepem okolju je priložnost za prijetno kramljanje

Dekleta za šankom ne poznajo praznika — tudi 22. julij je bil deloven dan.

V Čatežu letuje veliko delavcev

Zakaj ne bi tudi mi?

Po napornem delu je potreben tudi oddih.

Čas dopustov je za večino delavcev minil, marsikateri pa bi ob tem dejal, da sedaj tudi dopust ni več tisto, kar je bil včasih. Ekonomska stiska skoraj slehernega izmed nas sili v iskanje drugačnih, predvsem pa čim cenejših oblik letovanja. Prav zato t.i. „sindikalni“ dopust postaja vse pomembnejši za številne delavce in njihove družine ter je celo edina možna oblika počitnic. Za delavce naše delovne organizacije velja, da si veliko bolj, odkar imajo možnost, želijo letovati v počitniških prikolicih. To je, če upoštevamo oddaljenost doma od morske plaže, ter še nekaterih drugih vprašanj (skupni WC, skupni tuš, naveličanost letovanja v istem kraju) ne nazadnje tudi zaradi, čeprav še vedno nizke, a za veččlansko družino vseeno velike cene, tudi razumljivo. V manjših počitniških enotah (prikolice, hišice, kontejnerji) pa poleg individualnosti letovalcu nudijo, da si bivanje in prehranjevanje uredi po lastnem „voznem redu“.

Počitniško naselje, ki je v preteklem letu zrastle v Čatežu, je svojstven primer sodelovanja sindikatov od republiškega do ozdovskih ter turistične delovne organizacije Zdravilišče Čatež. V kompleksu blizu 200 počitniških hišic so si jih postavile ali kupile številne delovne organizacije. Pri tem so tip oziroma velikost hišic lahko izbirale glede na svoje materialne možnosti. Bivanje v njih pa je pravo razkošje, saj je v hišici dnevni prostor z mini kuhinjo, spalnice ter kopalnica s straniščem.

Počitniško naselje je Slovenija v malem, saj so v njem hišice številnih slovenskih ozdov: znanih in manj znanih, celo takih, ki so v bilanco zapisali rdeče številke, pa so vseeno na nek način (tudi s pomočjo delavcev) zbrali sredstva za nakup. Prav zato se mi je ob sprehodu skozi naselje venomer po glavi motalo vprašanje, zakaj se tudi naša delovna organizacija ni prijavila k razpisu in se odzvala ponudbi. Ker videz naselja daje slutiti, da gradnja še ni povsem končana, morebiti še vedno obstaja kanček upanja za takšno pridobitev.

Možnost in odločitev o nakupu je stvar sindikata oziroma samoupravnih organov, kljub temu pa naj dodamo vsaj eno tehtno utemeljitev, namreč da bi to lahko bil začetek drugačnega, zlasti pa učinkovitejšega izvajanja preventive. Tudi zato, ker si le malokateri delavec lahko prek zdravstva „pribori“ zdravilišče, pa čeprav bi ga bil upravičen. Nenazadnje, blizu dve stari milijardi, se morda res sliši veliko, a v konkretnem primeru gre vendarle za dolgoročnojšo naložbo — objekt, ki bi ga lahko uporabljali od zgodnjih spomladanskih do poznih jesenskih dni, saj so letovalcem brez dodatnega plačila ob neustreznem vremenu na razpolago tudi pokriti bazeni.

Ljudje smo pač različni. Prav takšno je tudi naše zdravje. Prav bi bilo, da bi tistim, ki so zanj pripravljeni kaj storiti, vsaj na nek način to omogočili. V Zdravilišču Čatež se morda tudi ponuja ena izmed možnosti.

Mili Kobal

Organizirani oddih

Povečana skrb sindikata v kriznih časih

V času vse hujših pritiskov na delavce za večjo storilnost in s prizadevanji za pospešen tehnološki razvoj se povečujejo naporji zaposlenih. Zaradi tega postaja bolj kakor včasih pomembnejši njihov oddih oziroma njegova organizacija. Njegov pomen se še stopnjuje v časih vse hujšega pomanjkanja sredstev, ki naj bi si jih pritrkali za oddih. Vse več je delavcev, ki bi si razvedrila v času dopusta ne mogli privoščiti, če si ga ne bi omogočili v okviru svojih organizacij združenega dela. Ta spoznanja so narekovala, da je predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije uvrstilo na svojo sejo 13. julija raziskavo o oddihu delavcev in počitniških zmogljivosti v Sloveniji. Končni cilj je, da bi zbrali podatke o kakovosti objektov in o drugih gmotnih možnostih za organizirani oddih delavcev. Po sklepu te seje je bilo gradivo poslano občinskemu svetom ZSS, ki naj ugotovijo razmere v osnovnih organizacijah na svojem področju. Razprava oziroma raziskava bo trajala do druge polovice septembra.

V tem sestavku želimo opozoriti na uporabnost gradiva, ki ga je pripravila strokovna služba ZSS in ki ima odlike vsestransko osvetljene raziskave, tako da lahko služi kot priročnik za načrtno presojo kakovosti te dejavnosti v združenem delu.

Letovanja delavcev v SR Sloveniji

V prvem poglavju je pregled počitniških zmogljivosti v organizacijah združenega dela. Po anketi za leto 1986 v 3266 oddih, od katerih jih je odgovore poslalo 2273, približno 1000 ozdov nima svojih počitniških prostorov. To so pretežno delovne skupnosti družbenih dejavnosti. V teh objektih je letovalo 632 tisoč delavcev s skupno 3,78 milijona nočitvami (vseh nočitev je bilo v Sloveniji 9,21 milijona). Poleg tega ozdi razpolagajo še s 1139 ležišči, tako da je sindikatu na voljo skupno skoraj 54 tisoč ležišč. To velja za polletno obdobje. Samo 376 ozdov pa ima okoli sedem tisoč ležišč za zimskih oddih.

Analiza prinaša podatke o teh zmogljivostih tudi po gospodarskih panogah z vidika posameznih kategorij (domovi, prikolice, hišice, stanovanja itd.). Največ ležišč je v ozdih industrije in rudarstva, kjer je tudi največ zaposlenih, pri tem pa je podatek o številu delavcev na eno ležišče najugodnejši za gozdarstvo (6), medtem ko je denimo v zdravstvu in socialnem varstvu to število 38. To navajamo samo za zgled razčlenjenosti gradiva.

Poglavje o cenah teh ugodnosti kaže veliko različnost med ozdi. V obdobju, ko so omejene naložbe v družbeni standard, se kažejo zelo neugodne posledice za razvoj teh ugodnosti. V gradivu so tudi naštet v povezavi z veljavno zakonodajo, ki je tudi citirana.

Regresu vrniti prvoten namen

V poglavju, ki obravnava oblikovanje sredstev skupne porabe za regresiranje oddiha, je med drugim podatek, da kar 760 ozdov s skupno 104 tisoč zaposlenimi (to je 12,5 %) ni oblikovalo teh sredstev. Delitev regresa je v gradivu obdelana tudi z vidika družbenih usmeritev. Pri tem se pokaže, da ne uveljavljamo meril družbenega dogovora. To narekuje, da sindikati v celoti proučijo regresiranje oddiha in mu vrnejo prvotni namen — ohranjanje zdravja delavcev in njihove zmogljivosti za delo.

V nadaljevanju gradivo razčlenjuje organizacijsko-kadrovske podlage za organiziranje oddiha. Ozdi povečini v ta namen nimajo posebej usposobljenih organizatorjev za načrtno delo. Komisije pa se pretežno ukvarjajo z razporejanjem prijavljenec, namesto z načrtovanjem in z vprašanji reševanja gmotnih težav in razmer delavcev. Šestnajst počitniških skupnosti (v gradivu so našteje) pa je slabo povezanih med sabo.

Možnosti za sodelovanje med lastniki oziroma upravitelji počitniških zmogljivosti se ponujajo iz nekaterih podatkov v raziskavi, kot denimo, da bi bilo 457 ozdov pripravljenih zamenjati svoje zmogljivosti, 112 bi jih posodilo drugim, 252 bi jih menjavalo s partnerji v tujini, 832 bi združevalo sredstva skupne porabe za graditev novih, itd. Sledi poglavje, ki raziskuje stvarno vrednost osebnih dohodkov in sredstev sklada skupne porabe ob rasti cen gostinskih storitev. Pri tem se oblikovalci gradiva postavljajo na stališče, da sindikalni turizem ni namenjen predvsem slabšim dohodkovnim razredom in „socialnim primerom“.

Posebno poglavje je posvečeno zdravstvenemu preventivnemu oddihu delavcev, oddihu upokojevc, težavam in oviram pri upravljanju s stavbami in informativno-propagandni dejavnosti v te namene v oddih.

Sklepni del gradiva je pregled nalog organov in organizacij pri oddihu v prihodnje — z vidika normative ureditve, z vidika družbenih usmeritev, z vidika sodelovanja s turističnim gospodarstvom in zvezo počitniških skupnosti ter z vidika novih možnosti sindikalne turistične borze.

Ceprav je v tem sestavku gradivo le v grobem predstavljeno, pa je najbrž razvidno, da osvetljuje vrsto kakovostnih prvin za presojo tega dela sindikalne dejavnosti. Pomeni lahko dobrodošel priročnik tako za usmeritev sindikalnih aktivistov, splošnih oziroma kadrovske službe in komisij za družbeni standard, kakor tudi za novinarje in organizatorje obveščanja ob merjenju uspešnosti letošnjega oddiha, ko bodo o tem poročali v svojih glasilih.

Informacije RS ZSS

Analiza našega zdravja

V Zasavju zaskrbljujoče - posebej v Hrastniku

Strokovna skupina je v Zasavju pripravila analizo zdravstvenega stanja, zdravstvenega standarda in zdravstvenega varstva prebivalstva v Zasavju, ki je bila med drugim obravnavana tudi na skupni seji medobčinskega sveta SZDL in sindikata revirskih občin in koordinacijskega odbora za zdravstvo in socialno politiko pri MS SZDL.

Analiza navaja kup zanimivih ugotovitev, nad katerimi se kaže tudi zamisliti, saj je zlasti iz primerjave o boleznosti s podatki v republiki in regiji jasno, da v vsem tistem slabšem prednjači Zasavje, med revirskimi občinami pa naš Hrastnik. Ob prebiranju analize ob vse glasnejših in bolj organiziranih ekoloških gibanjih drugod se ti vsiljuje misel, kako smo pri nas še vedno nadvse pasivni, nekako vda ni v usodo in sedanje razmere bivanja.

Kot bi situacije ne obvladovali več in ta že krepko posega v naše zdravje in kar je še resneje: v zdravje tistih, ki jih imamo za svojo bodočnost — otrok.

Stari smo

Pregled statističnih podatkov kaže, da prebivalstvo Zasavja šteje med staro prebivalstvo. Stopnja splošne umrljivosti je v odnosu na regijo in republiko višja v vseh treh občinah, prednjači pa Hrastnik, kjer je splošna umrljivost višja od slovenske. Glede natalitete smo pod republiškimi povprečjem, z izjemo Zagorja. V Hrastniku je na 100 smrtnih primerov 98 živorojenih otrok, kar je naravni prirast z negativnim predznakom in bi pomenil zmanjšanje prebivalstva, če ne bi bilo preselitev od drugod.

Najbolj pogosti vzroki smrti so v Sloveniji bolezni krvnega obtoka, sledijo novotvorbe in poškodbe. V Hrastniku je podobno, le da so na tretjem mestu bolezni dihal. Prav bolezni dihal in prebavil so v Zasavju pri umrljivosti nad povprečjem Slovenije.

Večina prebivalcev je zaposlena v industriji in rudarstvu, torej v splošno znano najzahtevnejših panogah, glede vpliva na zdravstveno stanje zaposlenih. Med aktivnimi zavarovanci je tudi visok odstotek zaposlenih žensk (po podatkih za Zasavje leta 1981 40 %, leta 1985 pa 42 % žensk). V kar nekaj tovarnah v Zasavju pa ženske delajo v najtežjih delovnih pogojih.

Otroci bolj bolni

Na splošno obolevnost vpliva vrsta različnih dejavnikov; primerjave s širšimi območji oziroma republiko so dokaj težke. Nizanje podatkov iz analize se prične pri otrokih. V Sloveniji otroci v starosti od 0 do 6 let v povprečju zaradi bolezni poiščejo pomoč trikrat letno, v Hrastniku pa večkrat: štiri do petkrat letno. Obolevnost otrok je v Hrastniku za 40 oziroma 70 odstotkov večja kot v republiki (podatki iz leta 1981 in 1985). Podobno je tudi pri večjih otrokih.

V ambulantah splošne medicine so ugotovili nižjo obolevnost v primerjavi z mladimi, vendar je eden vzrokov za tak podatek tudi način zbiranja podatkov. Kljub temu pa tudi ta primerjava z regijo in republiko kaže visoko stopnjo obolevnosti.

Bolezni dihal na prvem mestu

Nadaljujemo z vzroki za iskanje zdravniške pomoči. V Sloveniji zaradi bolezni dihal poišče zdravniško pomoč 52 % od zbolelih otrok do 6 let, v regiji 55 %, v Hrastniku pa 63 do 65 %. Medtem ko v Sloveniji otrok zaradi dihal zboli približno 1,4-krat letno, se v občinah Zasavja to zgodi od 1,6 do 3,2-krat letno.

Na drugem mestu v Sloveniji so bolezni živčevja in čutil (enako tudi pri nas), na tretjem in četrtem mestu pa so nalezljive bolezni in bolezni prebavil, sledijo pa bolezni kože in podkožja (podobno je v Zasavju). Pojav, ki ga že vrsto let opažamo v vseh starostnih skupinah otrok, v skupnem deležu sicer ne predstavlja velikega odstotka, pa so prirojene anomalije v občini Hrastnik, ki so po številu na 1000 prebivalcev veliko večje od slovenskega in medobčinskega prostora v vseh starostnih skupinah.

Zasavje odstopa tudi po številu poškodb in zastrupitev v vseh starostnih skupinah.

Tudi pri ostali populaciji so v Sloveniji na prvem mestu bolezni dihal (tudi v Zasavju), sledijo poškodbe (tudi v Zasavju), bolezni živčevja in čutil (v Hrastniku bolezni gibal) in bolezni prebavil (tudi v Hrastniku).

Večina primerov zbolelih pozdravijo zdravniki osnovnega zdravstvenega varstva. Tudi na ta dejavnik vpliva vrsta okoliščin, med drugim je odvisen tudi od bližine specialistične dejavnosti ali bolnišnice ter njenih prostih zmogljivosti. V regiji je podatek, da se v otroškem dispanzerju za bolnišnično zdravljenje odločajo v 1,6 do 1,7 %, v Hrastniku za 2,6 do 3,6 % (manj v Zagorju in znatno več v Trbovljah). Specialistično ambulantno dejavnost za to starostno skupino pa najbolj pogosto zahtevajo zdravniki v Trbovljah, sledi Zagorje, zadnji je Hrastnik.

Tudi pri starejšem prebivalstvu in mladini je odstotek napotenih v bolnico višji kot v regiji, na kar ima svoj vpliv prav gotovo tudi bližina bolnišnice.

Delež napotenih k specialistu je pri otrokih do 6 let v Hrastniku in Zagorju največji zaradi poškodb, v Trbovljah pa zaradi dihal. Pri mladini zahtevajo specialistično obravnavo na prvem mestu poškodbe, sledijo bolezni živčevja in čutil, na tretjem mestu pa so bolezni kosti in gibal.

Tudi prikaz strukture po skupinah bolezni v bolnicah potrjuje sliko obolevnosti našega prebivalstva, kot je ugotovljeno že v osnovnem zdravstvenem varstvu.

Več kot polovico obravnavanih na pediatričnem oddelku predstavljajo bolniki, ki so zboleli zaradi dihal in prebavil. Kirurški oddelek ima v strukturi vseh zdravljenih 52 % zaradi poškodb in 29 % zaradi bolezni prebavil. Bolezni prebavil so na drugem mestu tudi na internem oddelku, takoj za boleznimi krvnega obtoka. Na ginekološko-porodniškem oddelku se zdravijo skoraj v 59 % zaradi komplikacij nosečnosti in poroda, na drugem mestu so bolezni urogenitalnega sistema.

Stopnjo hospitalizacije (to je število zdravljenih bolnikov v bolnici na 1000 prebivalcev) imajo občine Zasavja najvišje v Sloveniji in to na internih in pediatričnih oddelkih, le na ginekološko-porodniškem oddelku je na prvem mestu občina Jesenice, s kirurškimi primeri pa Novo mesto.

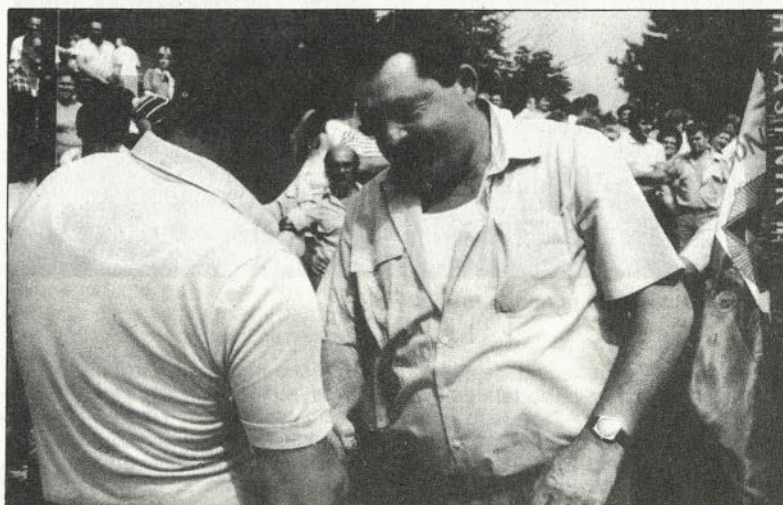
Tudi na to številko vpliva cela vrsta dejavnikov (stopnja usposobljenosti in opremljenosti osnovne zdravstvene in specialistične dejavnosti, neposredna bližina bolnice, večje zaupanje prebivalcev v to obliko zdravljenja). V glavnem se prebivalci Hrastnika zdravijo v bolnišnici Trbovlje (na področju internistične dejavnosti v 85,6 %, na ginekološko-porodniškem oddelku v 91,31 %, na pediatričnem

oddelku v 91,31 %, na kirurškem oddelku pa je odstotek sicer nižji, a le zato, ker se nekatere najbolj zahtevne storitve izvajajo le na UKC Ljubljana).

Zdravniki ne ostajajo

Podatki o fluktuaciji zdravstvenih delavcev kažejo, da v petletnem obdobju skoraj pride do kompletne zamenjave zdravnikov v zdravstvenih domovih. Tako je zdravstveni dom Hrastnik od devetih zdravnikov, kot jih je bilo leta 1981, v tem obdobju zapustilo 7 zdravnikov, 7 pa jih je bilo tudi nastavljenih. Nič drugače pa ni v občinah Trbovlje in Zagorje. V Hrastniku pride 1 zdravnik na 1.129 prebivalcev, 1 zobozdravnik na 1.883 prebivalcev in 1 zdravstveni delavec na 203 prebivalce.

Priznanja sodelavcem

Ze nekaj let ob 22. juliju našim sodelavcem podeljujemo priznanja za uspehe na področju dela in družbeno političnega delovanja.

Letos so priznanja prejeli: Jerica Bec, Marjana Dreu, Vinko Godicelj, Ivan Hafner, Milan Kaluder, Matija Koritnik, Nedeljko Knežević, Majda Majcen, Zdravko Potušek, Leopold Sinkovec, Miro Zorc, Ignac Dušak, Silvester Sikovec, Bojan Koritnik, Jože Pavlič, Anton Trplan, Vera Jazbinšek, Marin-

ka Kmet in Sanda Sinkovec.

Ob tej priložnosti podeljujemo priznanja tudi takim sodelavcem, ki so v preteklem letu delovali na področju inovativne dejavnosti.

Priznanja so prejeli: Izidor Bizjak, Valentin Potušek, Ervin Predovnik, Ivan Rancinger, Aleksej Us, Mitja Udovč, Jože Velej, Vinko Vintar, Jože Zajc, Miro Zorc, Rudi Zupan, Anton Zagar. Vsem dobitnikom priznanj iskrene čestitke.

Naši obrazi

Ljubo Mur

Nikoli se ni podil za žogo, ni plezal po drevesih in stikal za ptičjimi gnezdi, se šel kavboje in Indijance, kot so to počeli drugi otroci. Pa vendar danes, pri petintridesetih, da vsaka njegova kretnja, pogled in beseda čutiti, da se mu zdi življenje lepo, čeprav je posuto z ostrim kamenjem, rožica pa je mogoče le sem pa tja kakšna. Sreča mu je takoj ob rojstvu obrnila hrbet in šla svojo pot. On pa jo je na vsak način hotel poiskati. Dolgo je trajalo, splašalo se je pa le, nazadnje mu je uspelo. Našel jo je v delu, ki mu vliva zaupanje vase in prepričanje, da je, čeprav težak invalid, enakovreden član te skupnosti. Res se za današnje čase, ko marsikdo hiti na delo le zato, ker mora, to morda sliši malo „pocurano“, če pa bi se poizkušali spraviti v njegovo kožo, bi videli, da je to čista resnica.

„Od tretjega do sedmega leta so bile moj dom bolnice. Najprej v Ljubljani, nato v Stari gori pri Novi Gorici. Nobe nih počitnic doma, fizioterapija, vmes

sov. Ves razgret, vlažnih las in potnega čela je stopil pred mojo delovno mizo, da mu potrdim zdravstveno izkaznico. Kolegica ga je poznala, midva sva se srečala prvič. Sedel je na ponuden stol, da si malo oddahne. Pohvalil se je, da je z delom zadovoljen, da pa bi lahko naredil več, če bi mu le pripeljali. Vstal je, jaz pa tudi, da bi mu odprla vrata. Nekako se mi je zdelo, da to moram storiti. Do danes nisem pozabila njegovega pogleda. Kot bi mi hotel reči: „Ne lomi ga no, ženska, stopnic, ki vodijo sem gor, kar precej jih je, se nisem ustrašil, ti pa menda misliš, da teh ubogih vrat ne morem odpreti sam.“ Povedala sem mu za ta doživljanj. „Nič slabega nisem mislil, veš, to je vzgoja. V zavodu in doma so me vedno učili, če le moreš, naredi sam. Marsikaj boš lahko, čeprav mogoče misliš, da ne bo šlo. Bo pa zadovoljstvo potem toliko večje. Splača se potruditi, zase to delaš. Tega sem se, vidiš, vedno držal in se še.“

Program svetil se je spreminjal, na lepem za Ljuba ni bilo več dela. Njemu pa je to pomenilo edino, kar ga je držalo nad vodo. Dogovor je bil uspešen in tako je leta 1980 pričel prihajati na delo v tovarno, kot vsi ostali delavci.

No, malce drugače že. Na delo in z dela ga vozi sodelavec. Tistih osem vmesnih ur, pa se res ne razlikuje od

ne zdi, če ga boste pod večer srečali, kako jo peš maha proti Delavskemu domu, z namenom, da si ogleda dober film. V tem primeru ga ne bosta doma zadržala ne sneg, kaj šele dež. „Saj ne morem kar sedeti, čakati in pestovati svojo invalidnost. Kaj bom pa imel do tega? Slabo voljo, pa skrhane živce. Hvala lepa, to pa že ni zame! Je pa že bolje vzeti v roke dobro kriminalko ali prisluhniti dobri glasbi, če ni priljubljenost za kaj drugega.“

Kompleksov se je že davno tega otresel. Prav tako kot vsi delavci, tudi Ljubo npr. rad pride na občni zbor. Nobe ne zamorenosti ni nikoli opaziti pri njem. Uredi se, kot se za tako priliko spodobi, si morda omisli novo frizuro, pa je tudi brez plesa lahko dobre volje.

„V veliki dilemi sem bil, ko so mi predlagali sprejem v ZK, ne zaradi svoje ga prepričanja, tu sem imel stvari povsem razčiščene. Bolj zaradi tega, da bi kdo rekel, pa kaj se ta rine zraven. Odločil sem se in rekel, da. Do sedaj

mi še ni bilo žal. Vem, da sem pravilno ravnal. Delavci v montaži so me v enem prejšnjim mandatu izvolili za člana delavskega sveta. Lahko mi verjameš, da mi je pomenilo dosti več, kot kateremu koli zdravemu delavcu. Rad sem sprejel to odgovornost. S tem so najbolj potrdili tisto, kar sem do takrat le želel, da so me sprejeli v svojo sredo, kot sebi enakega.“

Tisto, kar misli, Ljubo tudi pove. Njegova razmišljanja so trezna, preudarna, pa naj gre za diskusijo na sestanku ali v pogovoru z sodelavci. Tudi v tem je verjetno razlog, da s sodelavkami, okrog petdeset jih je v obratu, dobro vozi. Nasmehne se in pravi: „Saj je prav tako, ali ne? Kaj mi je pa navsezadnje tako hudega, veš koliko ljudi je na svetu z dosti večjimi težavami, kot so moje, pa vseeno rinejo naprej.“

Škoda, da se njegovega optimizma ne da nalesti, kot recimo gripo.

Joži U.

Novo v knjižnici

Spolnost

V zbirki leksikonov Cankarjeve založbe smo dobili novo knjigo — Spolnost. Delo je napisal dr. Marijan Kosicek, naš znani strokovnjak in avtor številnih del s področja človekovega spolno ljubezenskega življenja.

Leksikon prinaša 1800 gesel in okrog 100 ilustracij ter graficnih ponazoril. Gesla segajo na vsa področja sodobne seksologije, znanosti, ki se ukvarja s pojavi v vedenju človeka kot spolnega bitja. To pomeni, da avtor v geslih ne predstavlja spolnosti samo z njene fizične plati, temveč jo obravnava celovito kot človekovo psihicno, čustveno in družbeno dejavnost. Saj ne moremo spolnoljubezenskega življenja ločevati od drugih področij človekove dejavnosti. To enovitost poudarja avtor tudi v uvodu, ko pravi, da sleherni človekovo spolno dejanje, tudi kadar je na pogled omejeno na njegovo fizično plat, sproži odmev v njegovi duševnosti in je pogosto tudi v razmerju z drugim človekom. In nasprotno, vse, kar človek čustveno doživlja v svojem ljubezenskem življenju, se na nek način kaže v njegovem obnašanju in telesnih funkcijah. Ta mesebojna odvisnost vpliva, da se naši uspehi oziroma neuspehi v ljubezni in zakonu reflektirajo tudi na delovnem področju in sploh v družbenem okolju.

Ta stališča so vplivala, da je avtor vključil v leksikon gesla, ki z različnih vidikov in celovito osvetljujejo človekovo spolnost — tako s psihološkega, kulturnozgodovinskega in družbenega, kot tudi z biološkega, fiziološkega in npr. zdravstvenega. Ker je človekova spolnost podvržena številnim tabujem, predsodkom in ostankom patriarhalnega odnosa med spoloma, bo leksikon odlično služil prav vsem: tako odraslim kot mladim ljudem, ki stopajo večinoma nepravilno v ljubezensko življenje, brez potrebnega znanja o njem.

Jürgen Thorwald: Usodni objemi

Jürgen Thorwald je slovenskim bralcem dobro znan, saj imamo prevedene številne njegove knjige. Ukvarjal se

je z velikimi kirurgi, z zanimivimi kriminalnimi primeri in napisal poleg tega še vrsto romanov, ki imajo vsi pridih kriminalke.

Roman Usodni objemi ni nič drugačen in lahko bi rekli, da gre po svoje tudi za posebno vrsto kriminalke. Pisatelj popelje svojeglavega zdravnika v skrivnostni svet Saracen Castle, dvorec sredi kalifornijske pustinje. Tam sreča starega prijatelja, uspešnega detektiva Selbyja. Ta dvorec v samoti je skrivnosten kraj, pravo ljubezensko gnezdo, pripravljeno za bogataše. Potter zve, da Selby zasleduje sumljivega Garwella in tako smo priče nenavadne, zgodbe, ki razkriva globine človekove čudi.

Vsa pozornost je usmerjena k Brentu Garvellu, ki na svoj način uživa življenje in poseduje tudi lepo premoženje. Brent Garvell pa je postal kar zaporedoma vdovec po petih srečnih zakonih. Nekatere od žena niti niso bile lepe, vse pa zelo premožne. Emerson, oče poslednje Garvellove vdove je prepričan, da hči ni umrla naravne smrti. In tako se začne Selbyjeva vloga oziroma poslanstvo. Razkril naj bi veliko skrivnost.

Kje smo

Služba družbenega knjigovodstva je pripravila podatke oziroma seznam (ki ga je objavil GV 3. julija) trestotih delovnih organizacij, ki so v letu 1986 dosegle največji dohodek.

Največji dohodek v Sloveniji je lani dosegla ravenska železarna — 33.753.808 tisoč dinarjev. Naš je znašal 5.166.635 tisoč dinarjev, kar nas uvršča na 163. mesto, leto poprej pa smo bili na 155. mestu. Po številu zaposlenih je naša delovna organizacija na 91. mestu, po doseženem celotnem prihodku pa na 161. mestu.

operacije, pa spet vaje in še vaje. Pri sedmih letih velik napredek. Prvič sem se postavil na svoje noge in hodil, ob berglah seveda, šlo pa je le.“ Osnovno šolo je opravil kar v zavodu. Med počitnicami je takrat že smel k svojim, v Boben. Pri štirinajstih je nastopila kriza. Ne tista tipično pubertetniška, ko še sam ne veš kaj bi pravzaprav rad. Šlo je za obstoj in preživetje. Težko je bilo, izkopal se je pa le. Potem je do 18. leta ostal v zavodu, na delovnem usposabljanju. Pridobivanje ročnih spretnosti, bi lahko rekli temu delu, ki so ga gojenci pogodbeno opravljali za okoliške delovne organizacije. „Zagrizel sem se z vsemi močmi. Delal sem več kot so od mene zahtevali ali pričakovali. S sabo sem postal bolj zadovoljen. Pa bo le šlo, sem si govoril. S posredovanjem zavoda in socialne službe sem dobil zaposlitev v bivšem Sijaju, kjer so mi omogočili, da sem delo lahko opravljal doma. Najprej tri mesece poizkušnje, da bi oboji ugotovili, če bo šlo. Šlo je, na srečo. S svojimi rokami sem si prvič zaslužil za življenje. Težko je povedati, koliko je to vredno.“ Polnih devet let je trajala takšna zaposlitev. Spominjam se ga iz tistih ča-

delavnika ostalih delavcev. Osem ur za delovno mizo v montaži. „ponkom“ kot mu rečejo, z izvijajem v roki, je se vedno dovolj velik napor. „Gre.“ pravi. „navadil sem se delovnega okolja in dela. Zadovoljen sem. Imam svoje delo, zaslužim svoj denar, imam svobodo, ki je v zavodu, kamor bi lahko šel, ne bi imel. Kaj bi si lahko želel se več?“

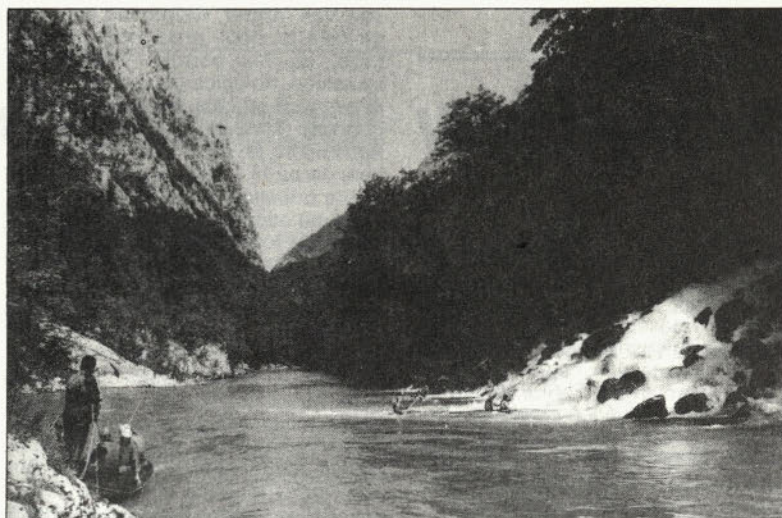
Zapečkar pa ni tale naš Ljubo. Malo že leže po kosilu, da si nabere novih moči, pa takih je tudi med zdravimi veliko. Goreč navijač Rvene zvezde je. „Ni ga večjega zadovoljstva, kot si ogledati njihovo tekmo, pa tudi, če gre za to kakšen dan dopusta in je treba na dolgo in naporno pot z vlakom do Beograda.“ Dobrega prijatelja ima, prav tako Zvezdaša, ki ga rad vzame s seboj, ne samo v Beograd. Pa še marsikje drugje ima ta prijatelj prste vmes. Če ne ve kako in kaj, v pogovoru z njim vedno najde pravo pot. Njegovo zadovoljstvo so tudi potovanja. Videl je Italijo, Grčijo, Sovjetsko zvezo. „Marsikaj sem videl in tudi spoznal, da se večinoma sploh ne zavedamo tega, da je doma najlepše, sploh pa ne tako slabo, kot včasih kritiziramo. Nič nenavadnega naj se vam

Odprava na Taro

Uresničitev dolgoletne želje

Devetnajstim članom hrastniškega Brodarskega društva je po skoraj dvajsetletnih načrtovanjih spusta po reki Tari letos le uspela odprava na to čudovito reko. Ob podpori združene dela iz Zasavja in Slovenije so uresničili nekajletne sanje. Čeprav je bila več kot deseturna vožnja utrudljiva, so brodarci spoznali košček Jugoslavije, ki si ga imajo le redki možnost ogledati. Ogledali so si Pivsko jezero. Nikšič, čudovito gorovje Durmitorja, ustavili so se v najvišjem jugoslovanskem mestu Zabjaku. Tara jih je pričala v lepem vremenu. Čeprav so bili malo razočarani, ker so znali upravljalci narodnega parka zaračunati prav vse, kar si lahko in ne morete zamisliti (npr. celo kurjenje ognja), se sedaj njihovi spomini vrtijo predvsem v lepih tonih. To pa je čista voda, prekrasen most v Djurdjevića Tari (znan dekliski

most iz istoimenskega filma), visoke, previsne skale, nešteto pritokov v Taro, slapovi, vodne meglice, razburkana Tara med kampom Brštanovica in Ščepan polje. Brzice Vjernovačkega buka so bile za vse udeležence najlepše doživetje odprave. Z vojskim gumijastim čolnom je enajst članov odprave jezdilo valove, kajakasi pa so brzice izkoristili za razne vragolije, celo salt na divjih valovih ni manjkalo. Tara je od leta 1977 svetovni ekološki rezervat. Narodni park Durmitor, ki zajema tudi kanjon reke Tare, je bil uvrščen leta 1980 po odloku Unesca v svetovno zakladnico naravnih vrednosti. Kanjon Tare je najgloblji v Evropi, na svetu je globlji le se kanjon reke Colorado v ZDA. Člani odprave Brodarskega društva so preveslali sto kilometrov dolgo pot po Tari in Drini (ko se Tara združi s Pivo, dobi ime Drina)

Dolgoletne sanje so se brodarjem letos le uresničile. Ostajajo jim nepozabni spomini.

od Djurdjevića Tare do Foče v enem dnevu. To je bil svojevrsten podvig. V gumijastem čolnu so veslali: Drago Vovk, Robert Halzer, Marko Zorko, Branko Klančar, Branko Drk, Bojan Bregar, Branko Luksic, Robi Stihar, Danilo Hudi, Dalibor Pečnik in Marko Planinc. s kajaki so Taro preveslali Franc Baric-Nani, Peter Kavzar, Franc Seničar, Boris Volaj, Roman Razingar

in Boris Krošlin. Pravi podvig pa sta dosegla oba šoferja Avgust Fisner in Jože Godicelj-Pepi, ki sta v treh dneh skoraj brez spanca vozila kar okrog 50 ur. Na odpravi so člani posneli vrsto fotografij in video film, najbolj uspele fotografije pa bodo predstavljene tudi na koledarju za prihodnje leto, ki ga bodo izdelali brodarci. Marko Planinc

Šport in rekreacija

Trim igre

Za letošnje občinske TRIM igre, se je na razpis organizatorja — Zveze telesnokulturnih organizacij — prijavilo 92 ekip (79 moških in 13 ženskih), ki naj bi se pomerile v 10 športnih panogah. V prvem delu je 71 ekip (61 moških in 10 ženskih) tekmovalo v 9 panogah. V tem delu je nastopilo bistveno več ekip kot prejšnja leta, ko jih je bilo tudi do 40 manj. Drugi del tekmovanja se bo začel že ta mesec, zato je prav, da si ogledamo najboljše po prvem delu. Ekipna tekmovanja — moški: mali nogomet — Gradbeništvo, rokomet — KTMV, košarka A skupina — Rudnik, B skupina — Old boys, C skupina — FRISI, streljanje — SD Steklar (rekreacija), pikado — Steklar, kegljanje — TKI, plavanje 4 x 25 — Rudnik, šah — Rudnik in namizni tenis A skupina — Gazele, B skupina — Gremont in C skupina — TKI. Ženske: streljanje — SD Steklar, pikado — SD Steklar, kegljanje — Steklarna, Posamezno — moški: streljanje — Matej Deželak, pikado — Egon Zupančič, kegljanje do 35 let — Zoran Brečko, nad 35 let — Djoko Pokrajac, plavanje — Robert Halzer, šah — Franc Sušter, namizni tenis — Vojteh Urbaj, Posamezno — ženske: Streljanje — Lea Bec, pikado — Vera Deželak, kegljanje — Vojka Železnik in namizni tenis — Milena Jelen.

Namizni tenis

Ne pomnimo, da bi bil prestopni rok za hrastniški namizni tenis kadarkoli doslej tako razburljiv kot letošnji. Da bo zadeva še manj razumljiva, imajo v hrastniškem klubu pri vsej zadevi še najmanj „prste vmes... Najprej so se pojavili Ptujčani, ki so prek osebnih stikov hoteli pritegniti v svoje vrste sestrji Jolando in Polono Novak. Še

bolj nepricakovana pa je bila poteza 19-letne Tanje Pandev, ki je namesto podpisa nove pogodbe zahtevala izpisnico, seveda brez tehtne utemeljitve. No, zadeva se je hitro uredila. Po enurnem pogovoru z najožjim vodstvom je Pandeva podpisala pogodbo še za sedmo sezono nastopanja v dresu Kemičarja. O njeni želji za prestop k Polikem Olimpiji bo tekla beseda po končani sezoni 1987/88. Kar zadeva želje Ptujčanov, pa bo njihove vrste morda okrepila le Polona Novak.

Rokomet

Rokometna sezona že teče. Rokometaši Dola že tretjo sezono nastopajo v drugi ligaški ligi — jug. Priprave za tekmovanje so bile dolge in naporne. Varovanci trenerja Simončiča so se začeli pripravljati že 3. avgusta. Prejšnji mesec so odigrali več prijateljskih srečanj, v glavnem z ekipami iz visjih tekmovalnih razredov. Premagali so ekipe Partizana iz Luč, Branika iz Maribora, Kočevski Itas, člane I-B italijanske lige Primex iz Sassarija in IUV Usnjaj iz Smartnega pri Litiji. Klonili pa so le proti članoma republiške lige — Črnomlju in Šoštanjju ter italijanski državni reprezentanci. Polovico vseh srečanj so odigrali v gosteh. Sicer pa za novo sezono ne napovedujejo kakšnih posebnih dosežkov. Poskušali bodo dati vse od sebe in obraniti v zadnji sezoni osvojeno 2. mesto. V ekipi ni prišlo do večjih sprememb. Iz Sevnice je prišel vratar Kuhar, iz JLA pa se bodo (so se že) vrnil Moljk, Kranjc in Milinović. Od dveh vratarjev, ki sta nastopala v zadnji sezoni, je Bojan Kreže prenehal aktivno igrati, Marko Premec pa je odšel v JLA. V novi sezoni bodo dolski rokometaši skušali doseči kar največ z naslednjimi

močmi: Kuhar, Strbucel (vratarja) ter igralci: Filipčić, Guček, Goslar, Hribšek, oba Vidmarja, Plazar, Moljk, Kranjc, Kapelar, oba Krežeta, Teršek, Milinović. Venko in morda še kdo iz mladinske vrste. Da bi si zagotovili materialno osnovo za karseda nemoteno uresničevanje zahtevnega programa, so konec prejšnjega meseca pripravili nadvse uspešno zabavno prireditev z naslovom Rokometna noč.

Pletilje spet razstavljale

Pletilje krajevne skupnosti Steklarna so nas za letosnji občinski praznik in dan borca spet prijetno presenetile z razstavo. Spet smo lahko občudovali številna ročna dela, v katerih so se domiselnost, vztrajnost in spretnost ustvarjalcev izražali v nase obudovanje. Med drugim tudi zato, ker se znanje iz naše preteklosti ne le ohranja, temveč tudi bogati, saj prenekaletni njihov izdelek v lepoti in kakovosti presega tiste, narejene na sodobnih strojih v tovarnah.

Na tej razstavi so s svojimi izdelki sodelovale tudi „gostje“, torej nekaj tovarniške krajevne skupnosti, ki sicer niso članice krožka, a so naredile že marsikak lep izdelek in prav je, da smo nekatere izmed teh lahko videli. Po tej poti se Veri Deželak, Betki Gornik, Mariji Klajn, Erni Klenovšek, Cvetki Klepej, Hedi Korbar, Eriki Medved, Eli Plaznik, Fridi Podlunsek in Poloni Tržan pletilje — organizatorke zahvaljujejo, hkrati pa si tudi želijo, da bi se jim pridružile še druge upokoženke in pletilje ročnih del ter s tem okrepile njihovo vrsto. Zahvalo pa izrekajo tudi Adiju Zaletelu, pevcem Svobode II in drugim, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji in izvedbi prireditve. M. K.

Blizu 1000 obiskovalcev se je do zgodnjih jutranjih ur zabavalo ob zvokih ansambla Čudežna polja in Mesečina. Prizadevni organizatorji so prireditve popestrili z modno revijo. Ni manjkal bogat srečolov, da o dobri hrani in pijači niti ne govorimo. Upamo lahko le, da bo prireditev postala tradicionalna.

Jože Premec

Vojaki pišejo

Kmalu bo minilo tri mesece, odkar sem oblekel uniformo SMB in se pokoril vojaškemu življenju (ali trpljenju...). Oglašam se vam z iskrenimi pozdravi ter željo, da bi med naslove vojakov, ki jim pošiljate Steklarja, pribeležili še mojega. Služenje vojnega roka me je namreč čisto odrezalo od dogajanj v delovni organizaciji in s pomočjo Steklarja bi rad izvedel kaj svežih novic. Lep pozdrav vsem in obilo delovnih uspehov! Marko Premec V.P. 1098/30 c 64220 Skofja Loka

Izigravanje ali kaj drugega

Izmed 65 delavcev, ki so bili konec avgusta povabljeni pred disciplinsko komisijo, se jih je odzvalo le 19. Trditev, da so bili na dopustu, ne drži, kajti postarji so nam vrnil le dvoje vabil. Kaj je torej vzrok takemu ravnanju? To, kar smo zapisali v naslovu? Če je, potem temu sledi še vprašanje koga? Disciplinske komisije, tistih, ki so jih disciplinski prijavili, sodelavcev, ali pa je vmes nekaj čisto tretjega!

Zahvale

Oglašam se zares vesela, ker sem naposled dočakala upokojitev. Čas, ki sem ga preživela na delu, so mi polepšali sodelavci galvane, zadnje leto pa kovinske. V prijetnem spominu mi ostaja tudi slovo, ko smo se skupaj povsesili, darila, ki ste mi jih poklonili, pa mi bodo dragocen spomin na prehojeno pot v naši delovni organizaciji. Z vami, dragi sodelavci, sem preživela vse lepe, pa tudi težke trenutke. Iskreno se vam zahvaljujem za prijetno slovo. Še zlasti pa hvala tovarišu Pergarju za besede, ki mi bodo še dolgo odzvanjale v ušesih. Zahvalo za prijetne besede prejme tudi tovarišica Guzaj, tovariš Maurer pa za pomoč, ki mi jo je nudil zadnja leta mojega dela. Ob mojem slovesu želim vsem nekdanjim sodelavcem in članom delovne organizacije veliko delovnih uspehov, medsebojnega razumevanja, predvsem pa zdravja.

Frida Guček

Ob mojem odhodu v pokoj se vam, dragi sodelavci zmesarne, laboratorija, izmene Golež-Brilej-Marinkovič in dežurnim službam iskreno zahvaljujem za darila in cvetje, s katerimi ste me prijetno presenetili. V prihodnje vam želim osebnega zadovoljstva, medsebojnega razumevanja in delovnih uspehov. Enako pa želim tudi celotnemu kolektivu.

Jože Rugelj

Nepozaben bo v mojem spominu ostal dan, ko sem se poslavljala od vas, drage sodelavke in sodelavci slikarnice. Iskrena hvala za darovano cvetje in lepa darila, ki me bodo vedno spominjala na vas in na leta, ki smo jih preživeli skupaj. Tako vam, kot tudi ostalim članom kolektiva, želim še veliko delovnih uspehov, zlasti pa medsebojnega razumevanja.

Rada Petek

Dragi sodelavci, težko najdem besede, s katerimi bi izrekel hvaležnost za darilo in lepo slovo, ki ste mi ga pripravili v ključavničarski delavnici na moj zadnji delovni dan. Iskrena hvala tudi sindikatu, vodji tozda Stojanu Binderju za lepe besede in dobre želje ob slovesu. Želim vam obilo delovnih uspehov, enako pa želim tudi vsem drugim članom kolektiva.

Anton Trplan

Sodelavkam bifeja in toplih napitkov se iskreno zahvaljujem za darila, ki ste mi jih podarile ob mojem odhodu v pokoj. Hvala vam tudi za lepe trenutke slovesa, tovarišu Darinu pa za izrečene spodbudne besede in dobre želje. Želim vam veliko uspeha pri delu, dosti medsebojnega razumevanja in obilo zdravja.

Ivan Miklič

Drage sodelavke vseh treh izmen kontrole in sodelavci elektro peč! Napočil je trenutek mojega odhoda v pokoj in slovesa od vas. Darilo in cvetje, ki ste mi ga poklonili, mi bo za vselej ostalo v spominu, kakor tudi dan, ko smo si poslednjič segli v roke. Še enkrat se vsem zahvaljujem in vam želim veliko uspeha in medsebojnega razumevanja.

Ana Rugelj

Zaradi bolezni dolgo časa nisem bil med vami. Zato sem bil toliko bolj presenečen nad pozornostjo, ki ste mi jo izkazali ob mojem predčasnem odhodu v pokoj. Številna dragocena darila od dočerašnjih sodelavcev, dajejo tople občuteke, da ni pozabljen tudi v času, ko ga je bolezen odstranila iz sredine, kjer je ustvarjal za svoj vsakdanji kos kruha. Spoštovani sodelavci tozda Energetika, vzdrževanje in transport, globoko ganjen se vam zahvaljujem za prisrčno slovo. Besede ob slovesu iz ust tovarišu Franciju Korbarju mi bodo ostale v neizbrisnem spominu, kot tudi dragocena darila, ki krasijo prostore mojega omejenega gibanja. Na koncu še enkrat izrekam hvala za pozornost. Osebo pa vam želim mnogo sreče in zadovoljstva, delovni organizaciji pa največ poslovnih uspehov.

Stanislav-Slavko Gričar

Zanimalo vas bo

Junij in julij 1987

V juniju in juliju je sklenilo delovno razmerje 17 delavcev, prekinilo pa 45 delavcev. Ob koncu julija je bilo 1845 zaposlenih.

Prišli so

V tozda Proizvodnja steklenih izdelkov: Fadil Čehić — satine (za dol. čas), Huso Pjanič — odnašalec stekla (iz JLA), Željko Ljubešek — strojni steklar (iz JLA), Momir Stanojevič — predstiskalec (iz JLA), Srečko Mešiček — krogličar (iz JLA), Senaid Mustajbašić — ročni pihalec (iz JLA).

V tozda Proizvodnja svetil: Alojzija Frajle — glavanizer (za dol. čas), Aleš Bombek — orodjar (iz JLA), Dušanka Odžić — čistilka proizvodnih prostorov (za dol. čas).

V tozda Energetika, vzdrževanje in transport: Bernard Gros — ključavničar (za dol. čas).

V delovno skupnost skupnih služb: Slavojka Kolobarič — čistilka sanitarijev (za dol. čas), Meta Kralj — arhitekt-oblikovalec — pripravnik, Ana Cvek — pripravnik v gospodarsko-računskem sektorju, Alenka Leskovšek — natak — servirka (za dol. čas), Olga Plohl, Milena Munda, Marijana Ganza — servirke v počitniškem domu Portorož (za dol. čas), Franciška Rozman — upravnik Planinskega doma v Gorah.

Odšli so

Iz tozda Proizvodnja steklenih izdelkov: Ivan Hočevar — strojnik (upokojen), Dragan Petrovič — pomočnik strojnika, Kristina Duh — kontrolor (upokojena), Radoslava Petek — kontrolor (upokojena), Franc Kosič — skladiščnik orodja (upokojen), Senad Mujkanović — odnašalec stekla (v JLA), Emsud Mehinić — odbijalec (v JLA), Smail Bećirović — predstiskalec (v JLA), Marko Jelica — odnašalec stekla (v JLA), Nikola Kojić — pomočnik strojnika, Ljubica Stojčić — odnašalka stekla (izključena), Ajka Kahrić — rezalka (izključena), Stanko Petrovič — pomočnik strojnika (izključen), Milan Caranović — voznik viličarja — odvoz črepij, Jurij Stavac — strojnik IS (izključen), Ana Rugelj — kontrolor

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem vsem sodelavcem v kiko delavnici za lepa darila in prisrčno slovo. Želim vam vsem skupaj mnogo zdravja in uspehov pri delu.

Vaš sodelavec Vili Petrič

Čeprav težko čakaš dan, ki bo tvoj zadnji delovni dan, se ga obenem tudi malo bojiš. Hudo je jemati slovo od prijateljev, še posebej, če se z njimi dobro razumeš. Toda slovo je bilo še težje, kot sem mislila da bo. Podarili ste mi tako dragocena darila, ki me bodo še dolgo spominjala na vas. Lep je bil poslovični govor, ki me je zelo ganil.

Drage sodelavke in sodelavci skladišča gotovih izdelkov, nikoli vas ne bom pozabila, vam vsem skupaj pa želim mnogo zdravja in uspehov pri delu.

Vaša Milena Petrič

(upokojena), Marjan Cipot — ročni pihalec-krogličar (izključen), Zdravko Grlica — strojni steklar-nabiralec (izključen), Perica Kovačević — satiner (za dol. čas), Ramo Ibralić — krogličar (izključen), Marija Mirt — odnašalka stekla, Laci Fodor — krogličar (izključen), Edvard Pufler — pomočnik strojnika.

Iz tozda Proizvodnja svetil: Blaženka — galvanizer, Marija Tanšek — čistilka proizvodnih prostorov (druž. pokojnina), Bogo Pikelj — strugar-brusilec, Ružica Fodor — monter.

Iz tozda Orodjarna: Ignac Klemen — izumenski vodja (invalid. upokojen).

Iz tozda Energetika, vzdrževanje in transport: Branko Šalamon — voznik tovornega vozila, Dušan Lukijanović — električar (v JLA), Marko Premec — električar (v JLA), Stipan Radovac — delavec težak (v JLA), Novalija Dorić — delavec težak (za dol. čas), Anton Trplan — skupinovodja v ključavničarski delavnici (upokojen), Marjan Stritar — ključavničar, Stanislav Gričar — ključavničar (invalid. upokojen).

Iz delovne skupnosti skupnih služb: Milena Petrič — evidentičar (upokojena), Vita Cvek — finančni knjigovodja, Tatjana Perkić — referent obračuna OD, Saša Valjevec — oblikovalec, Ivan Miklič — transportni delavec v jedilnici (invalid. upokojen), Martin Paskvale — upravnik planinskega doma v Gorah, Blaženka Obrovac — kartotekovodja v skladišču gotovih izdelkov, Tošo Pantić — vodja SVD in varovanja.

Poročili so se

Natalija Stradar in Ulaga Vincenc, Bahrija Purišić in Ajdari Šaban, Marija Jakopič in Mirt Franc, Huso Pjanič in Halima Pandurević, Dragica Golouh in Audič Ladislav, Marija Pušnik in Jože Smešnik.

Prirastek v družini

Majda Pikelj — hči, Mira in Nenad Kršić — sina, Andža Glamatović — hči, Dušanka in Samo Špeglić — sina, Frida Povše — sina, Malič Slobodanka in Čestić Neško — sina, Anton Janžeković — hči, Bahrija in Šaban, Ajdari — hčerko.

Kadrovska služba

Zahvale

Ob smrti naše drage mame in žene

Marije Jovan

se iskreno zahvaljujemo godbi in pevcem Svobode II za žalostinke, ter govorniku Karliju Dremilu za poslovične besede. Iskrena hvala tudi sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ji poklonili cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti

mož Gvido in hčerka Milena z družino

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Ane Kmetič

se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo godbi, pevcem Svobode II Hrastnik, kolektivu in sindikalni organizaciji DO Steklarna-Sijaj, ter sodelavcem tozda Orodjarna za darovano cvetje. Zahvaljujemo se tudi govorniku Viktorju Racki, ki se je v imenu KS Steklarna poslovil od drage pokojnice.

Žalujoči mož Egidij in hčerka Milena z družino ter ostali sorodniki

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, deda in praded

Ivana Bevca

se zahvaljujemo vse, ki ste z nami sočustvovali in nas tolažili v težkih dneh njegove bolezni. Iskrena hvala družinam Crnkovič in Dremel za hitro pomoč, delavcem brusilnice, sosedom, znancem in prijateljem za cvetje in izraze sožalja, govornikom za poslovične besede in duhovniku za pogrebni obred. Hvala moškemu pevskemu zboru in godbi na pihala DPD Svobode II Hrastnik za pesmi in žalostinke v slovo, ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Ana, sinovi in hčerke z družinami in drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

Jožefe Hauptman

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste sočustvovali z nami, izrazili sožalja, darovali vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Prav tako iskrena hvala rudarski godbi in pevskemu zboru upokojencev za žalostinke, Volki Povše za poslovične besede ter duhovniku za pogrebni obred. Vsem še enkrat iskreno-hvala!

Žalujoči: hčerki Cvetka in Sonja ter sin Rado z družinami

Ob smrti dragega moža, očeta in dedka

Emila Žveplana

se delovnemu kolektivu splošno-kadrovskega sektorja, laboratorija in zmesarne iskreno zahvaljujemo za podarjeno cvetje in izrečena sožalja. Prav tako se zahvaljujemo govorniku krajevne skupnosti Rudnik Francu Bočku za poslovične besede. Iskrena hvala tudi vsem sosedom, prijateljem in znancem, ker ste sočustvovali z nami in podarili cvetje ter vsem, ki ste se udeležili žalne slovesnosti.

Žena Slavi in hčerka Vera z družino

Nagradna križanka Naši turistični kraji

9	NAŠ TURISTIČNI KRAJ	NAJVIŠJA GORA TURČIJE	SLOVENSKI IGRALEC (MIHA)	9	SLOVENSKI PISATELJ (DANILO)	REKA V SEVERNI NEMČIJI	IME NO- VINARKE FALLACI	OZEMLJE POD UPRA- VO SEJKA	9	OLEŠA JURIJ	MESTO V SEVERNI NIGERIJI	MÜNCHEN- SKO LETA- LIŠČE	VZDEVEK GLASBENIKA ALEŠA KERSNIKA	MESNI IZDELEK	9	STROJ ZA ZEMELJSKA DELA	NESTRO- KOVNIAK	ESMA REDŽEROVA	DELAVSKA ENOTNOST
NAŠ TURISTIČNI KRAJ			ČEŠKI KOMPONIST JANACEK						OLEPŠAVA, DEKOR						NAŠ TURISTIČNI KRAJ				
OSVE- ŽILNA PIJACA			NORVEŠKI PISATELJ (ARTHUR) IGRALNA KARTA						GOROVJE NA KRIMU IME FILM IGRALKE NIELSEN						REKA V SVIČI ŠVEDSKI PEŠNIK HANSSON				
RIMSKA CESTA									JEZIKOVNI NOVOTARJI REKA V ROMUNIJI									KUHINJSKA POSODA (ČAJNA)	NAŠ TURISTIČNI KRAJ
ŠVIČARSKO GORSKO IZRAVILJE						SPLOŠNO PRIZNANA RESNICA PRIMER, ZGLEDE							SRBSKI PEŠNIK SANTIČ ČEPINOV ČEKAN						
KRALJEVI- SKA IGRA			OPERNA PEVKA TEBALDI							PLOSKANJE NAVDUŠENO ODOBRA- VANJE	FILMSKI IGRALEC SHARIF DIKTAT						KRAPINA SESTAVINA CEMENTA		
KUTINA			FRANCOSKI RENEŠANČNI SATIRIK (FRANCOIS)	GLAVNO MESTO GRČIJE	PREBIVAL- KA KATA- LONIJE VIDA JERAJ										ČITAJTE GLASILO "STEKLAR"	INDIJANSKO OROŽJE FILMSKA IGRALKA (ŠPELA)			
AVSTRIJA		PRETEP UMRLI IGRALEC PEER				SESTAVIL KARLI DREMEL	IZRAELSKO PRISTA- NISČE	PODOLGOVAT KROŽNIK POŽIREK							REŠITE NAGRADNO KRIŽANKO	ŽENSKO IME UMETNIK Z DLETOM			
GOSTJE NA POROKI						GL. MESTO ERITREJE RIMSKA PLEMIŠKA RODOVINA									NAŠ TURISTIČNI KRAJ				
SLOVENSKI STROJNIŠKI EKSPERT (FELIKS)						GRAD OČ VZRODNEM VZNOŽJU GORJANCEV						FINSKI ARHITEKT (ALVAR)			NAŠ TURISTIČNI KRAJ				
PEVEC SLAVICA						RAVNANJE, IZURJE- NOST									NAŠ TURISTIČNI KRAJ BAJESLOVNI BRITANSKI KRAJ				
PANAMSKO MESTO					EMIL SMASEK GRŠKI BOG PA- STIRJEV		KRAJ PRI DOMU ŽALAH	ANTON JANŠA GORSKI REŠEVALNI ČOLN				PRELAZ NA VELEBITU NEKDANJI HOKEJIST OLIMPIJE					VRTNA ZELE- NJAVA	FINSKI PISATELJ (JUHANI)	NESTRU- PENA KACA
NAJVIŠJA GORA NA KRETI			REKA V BOSNI VIKTOR EMIN						KOROŠKI PEŠNIK (FRAN) OSIJEK						NAŠ TURISTIČNI KRAJ SOMBOR				
MAJHNO POLJE						IME IGRALCA GORŠICA				OČE					ZABA- VIŠČNA ČETAT LONDONA TONA				
NORVEŠKI LINGVIST (IVAR)						PERUNIKA				NAŠ TURISTIČNI KRAJ									

Po krajšem poletnem premoru smo vam pripravili križanko s turističnimi kraji. Za pravilno rešitev križanke morate uganiti vse naše turistične kraje, ki jih je devet.

Rešite nagradne križanke poslijte na naslov: Uredništvo STEKLARJA, 61430 Hrastnik, Cesta 1. maja 14 do vključno 26. 9. 1987. Rešitev naj bo napisana na izrezku časopisa. Med reševalce bomo z žrebom razdelili 7 nagrad:

1. nagrada — 1500 dinarjev
2. nagrada — 1000 dinarjev
3. do 7. nagrada po 700 dinarjev

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko Novogradnja smo dobili 60 rešitev. Žreb je namenil nagrade naslednjim:

1. nagrada 1500 dinarjev: Blaž Dvornik,
2. nagrada 1000 dinarjev: Rosana Ramšak,
- pet nagrad po 700 dinarjev: Natali Smodiš, Duša Špeglič, Berta Krsnik, Lucija Felicijan in Janez Razinger, upok.

★ ★ ★

Žene ne oproščajo neuspehov.

Anton Pavlovič ČEHOV

Rešitev prejšnje križanke

VODORAVNO: rekonstrukcija, S.M., zmesarna, Banat, L.E., Anica, G.U., Evripid, PPP, Dremelj, Ne, Coka, ora lo, Orje, skalar, Sora, krt Aca, trn, R.D., Oia, Priam, krinka, D.Z., Mito, Italec, akut, O.V., Ena, maronit, ara bograč, kolonija, dan, Idrja, Ozim Arsen, tnala, laguna, Tamis, Ejsk, kap, anis, arija, vesa, ura, Ritt, rakar.

D.K.

Zahvala

Zalosten je bil 12. junij 1987, ko je zaradi hude prometne nesreče pri Steklarni, kljub hitri in požrtvovalni pomoči ugasnilo življenje našega dragega sina in vnuka

Leona Leskovška

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo mimoidočim in delavcem Steklarne-Sijaj, še posebej hvala Marjanu Meksetu in Binetu Stopinšku, ki so tako nesebično priskočili na pomoč.

Družini Leskovšek in Poljšak

★ ★ ★

Žena zna iz nič napraviti tri stvari: klobuk, solato in prepir.

Sacha GUITRY

★ ★ ★

Muren

Nekoč je majhen muren bil, ki rad je lepe pesmi pel. Je pel in igral, prenehati ni znal.

Nekoč je majhen muren bil, ki rad je dobro vino pil. Je pil in pil in kar naprej, poznal nikoli res ni mej.

Nekoč je majhen muren imel, suknjič in klobuček bel, pa violino čudovito, ki držal je vedno skrito.

Lepo je pel, lepo igral, a piti nehati ni znal, tako nekoč, opolnoči, se v kaplji vina — utopi. . .

Dolores Marinković

★ ★ ★

Žena lahko postane moškemu prijateljica samo po tem vrstnem redu: najprej znanica, potem ljubica, a šele nato prijateljica.

Anton Pavlovič ČEHOV

steklar

Odbor za obveščanje: Marjanca Polzelnik, predsednica, člani: Milan Crnković, Janez Ciglar, Jože Drugovč, Jože Godicelj II., Albert Kapelar, Vlado Šebenik in Joži Umek.

Urdniški odbor: Mila Kobal-glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Fabjan, Jasna Rižnar-Kosm, Majda Krošlin, Alojz Marcen, Ervin Predovnik, Joži Umek in Franc Vidovič. Fotografije Branko Klančar.

Pri izdajanju sodeluje center Delavske enotnosti za razvijanje obveščanja v združenem delu, grafična priprava Reprostudio Mrežar, tiska v nakladi 2500 izvodov tiskarna Partizanska knjiga. Naslov uredništva: Steklar, Hrastnik Cesta 1. maja 14, telefon 0601-41-622, int. 55. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od prometa proizvodov.